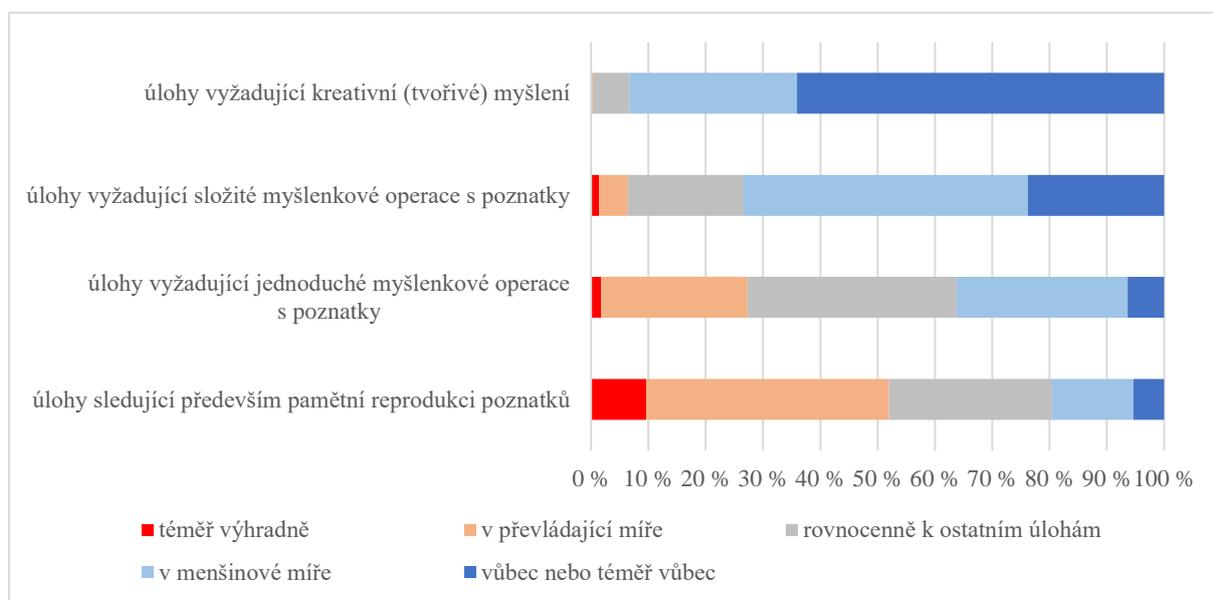

První poznatek hodnocení ukazuje, že z hlediska intelektové náročnosti se úlohy testů přírodovědných předmětů zaměřily především na úlohy sledující pamětní reprodukci poznatků a úlohy vyžadující pouze jednoduché myšlenkové operace s poznatkem. Naopak úlohy vyžadující složitější myšlenkové operace či kreativní myšlení byly v testech zařazovány spíše zřídka, což lze hodnotit nepříznivě vzhledem k rozvoji náročnějších kognitivních dovedností žáků (graf č. 5).

Graf č. 5 Hodnocení testů přírodovědných předmětů využívaných na 2. stupni základních škol podle intelektové náročnosti úloh (podíl testů se zastoupením dané charakteristiky úloh)

Zjištění týkající se zastoupení testových úloh vzhledem k intelektové náročnosti dobře korespondují s poznatkem o převažující formální podobě těchto úloh. Takto z hlediska variability typu úloh byly nejméně často využívány úlohy, které by žákům daly možnost formulace delší odpovědi na testovou otázku, a naopak převažovaly úlohy, na které žák odpovídal jen stručně, bez možnosti výběru a z uzavřené nabídky odpovědí. Podobně byly v hodnocených testech omezeně využity úlohy, které by byly uvozeny delším textem, grafem, tabulkou, obrázkem či důležitým schématem. Právě takový typ úloh lze přitom považovat za úlohy, jejichž řešení vyžaduje využití náročnějších kognitivních dovedností žáků. Pozitivní naopak je, že obsahová a formální správnost úloh hodnocených testů byla hodnocena téměř výhradně pozitivně.

3.4 Širší souvislosti dílčích aspektů průběhu vzdělávání

Následující text se zaměřuje na hodnocení širších souvislostí mezi dílčími aspekty průběhu vzdělávání v hodinách přírodovědných předmětů na 2. stupni základních škol a na středních školách. Graf č. 6 ukazuje podobu vztahů těchto aspektů, tj. naznačuje, které aspekty průběhu vzdělávání mají tendenci se vyskytovat či nevyskytovat současně.²² Identifikované vztahy lze charakterizovat následujícím způsobem:

- První faktor – **organizace hodiny** – charakterizuje organizačně dobře promyšlenou hodinu, která má spád, není jednotvárná a účelně se v ní střídají metody a formy výuky.

²² Optimální počet faktorů byl stanoven s využitím metody paralelních testů a velmi jednoduché struktury.